

JOUSI-opinnot

Tutkimusosaamisen opintokokonaisuus terveysalan ammattikorkeakoulutuksen opetussuunnitelmatyöhön

JOUSI-hanke (2025–2026) on toteutettu opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamana. Viittausohje tiedostoon: Nikula ym. (2026). JOUSI-hankkeen loppuraportti. Terveysalan rakenteellinen malli lyhentämään koulutuspolkuja ja sujuvoittamaan siirtymiä korkeakoulujen välillä. Turku: UTUPub.

**LAU
REA**

**TURUN
YLIOPISTO**

samk

TURKU AMK

OAMK
OULUN AMMATTIKORKEAKOULU

**OULUN
YLIOPISTO**

Tausta ja tarkoitus

JOUSI-opinnoilla tarkoitetaan opintokokonaisuutta, joka voidaan sisällyttää terveysalan ammattikorkeakoulututkintoon. Niiden tarkoituksena on vahvistaa opiskelijan tutkimusosaamisen valmiuksia siirryttäessä tiedekorkeakouluun.

JOUSI-opintojen sisältökuvausta voidaan hyödyntää ammattikorkeakoulujen opetus-suunnitelmatyössä ja soveltaa terveysalan eri koulutusohjelmiin. JOUSI-opinnot on kehitetty kuuden korkeakoulun tutkimus- ja kehitysyhteistyössä.

JOUSI-opintojen rakenne ja soveltaminen

JOUSI-opintoja voidaan käyttää terveysalan ammattikorkeakoulutuksessa opintokokonaisuutena, yksittäisinä opintosisältöinä ja/tai täydentävänä opintokokonaisuutena:

- **JOUSI-opintokokonaisuutena:** JOUSI-opinnot voidaan toteuttaa kokonaisuutena (esim. suuntaavina, valinnaisina tai täydentävinä opintoina) opiskelijoille, jotka haluavat syventää tutkimusosaamistaan tai suunnittelevat jatkavansa opintoja tiedekorkeakouluun. Opintokokonaisuus vastaa noin 30 opintopistettä, ja ne voidaan toteuttaa yhteistyössä eri koulutusohjelmien ja korkeakoulujen kesken.
- **Yksittäisinä opintosisältöinä:** JOUSI-opintojen yksittäisiä opintosisältöjä voidaan käyttää täydennettäessä ja tarkennettaessa jo olemassa olevien opintojaksojen tavoitteita ja sisältöjä.
- **Avoimen ammattikorkeakoulun täydentävänä opintokokonaisuutena:** JOUSI-opintoja voidaan toteuttaa täydennyskoulutuksena työelämässä toimiville terveysalan ammattilaisille, joiden tavoitteena on syventää tutkimusosaamistaan tai hakeutua opiskelemaan tiedekorkeakouluun.

JOUSI-opintojen sisältö

JOUSI-opinnot muodostuvat neljästä opintosisällöstä. Opintosisällöt 1, 2 ja 4 on suunniteltu vastaamaan Suomen tutkintojen ja muiden osaamiskokonaisuuksien viitekehysten (FiNQF¹) tasoa kuusi ja opintosisältö 3 tasoa seitsemän. Opintosisällöissä tutkimusosaaminen rakentuu kumuloituvasti ja opinnäytetyöprosessia tukien.

Opintosisällöt ovat:

- **Opintosisältö 1:** Kehittämistyön, näyttöön perustuvan toiminnan ja tutkimuksen perusteet. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kehittämistyön, näyttöön perustuvan toiminnan ja tutkimuksen peruskäsitteet. Opintosisältö luo perustan tutkimusmenetelmäopintoihin.
- **Opintosisältö 2:** Tutkimusmenetelmien perusteet. Tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää tutkimuksen tieteelliset ja menetelmälliset perusteet.
- **Opintosisältö 3:** Tutkimusmenetelmien soveltaminen. Tavoitteena on, että opiskelija osaa soveltaa ja perustella tutkimusmenetelmien valintaa ja käyttöä terveystieteellisessä tutkimuksessa.
- **Opintosisältö 4:** Tutkimusraportin laatiminen. Tavoitteena on, että opiskelija osaa laatia opinnäytetyönä tieteellisiä periaatteita noudattavan kirjallisuuskatsauksen, sisältäen tiedekorkeakoulussa tarvittavat valmiudet kriittiseen tiedon lukemiseen, systemaattiseen tiedon hakuun ja aiemman tutkimusnäytön tiivistämiseen.

JOUSI-opintojen tavoitteiden saavuttamista tukee, että opiskelijalla on seuraavat aiemmin hankitut valmiudet:

- **Tiedonhaun taidot:** Opiskelija osaa etsiä tietoa luotettavasti eri tietolähteistä. Opiskelija tuntee yleisimmät terveystieteelliset tietokannat ja niiden toimintaperiaatteet.
- **Kriittinen lukutaito:** Opiskelija ymmärtää erilaisten tekstilajien käyttötarkoitukset (ml. tieteelliset julkaisut) sekä hallitsee niiden kriittisen lukemisen.
- **Kirjoittamisen taidot:** Opiskelija on harjaantunut kirjoittamaan asiatekstiä ja hyödyntämään lähdekirjallisuutta.

---

1 The Finnish National Agency for Education & Ministry of Education and Culture. (2018). *Report on the referencing of the Finnish National Qualifications Framework to the European Qualifications Framework and the Framework for Qualifications of the European Higher Education Area*. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/report_on_the_referencing_of_the_finnish_national_qualifications_framework.pdf

Opintosisältö 1: Kehittämistyön, näyttöön perustuvan toiminnan ja tutkimuksen perusteet

Osaamistavoite: Opiskelija ymmärtää kehittämistyön, näyttöön perustuvan toiminnan ja tutkimuksen peruskäsitteet (FiNQF6).

OSAAMISTAVOITE	OPETUSSISÄLLÖT
Kehittämistyön ja tutkimuksen perusteet	
Opiskelija osaa kuvata kehittämis- ja tutkimusprosessiin liittyvät keskeiset lähtökohdat ja eettiset periaatteet.	<ul style="list-style-type: none"> Tiedon lajit Kriittinen ajattelu Kestävä kehitys terveysalalla Kehittämistyön eettiset periaatteet Hyvä tieteellinen käytäntö (HTK) ja ihmistieteiden tutkimuseettiset periaatteet
Opiskelija osaa kuvata kehittämis- ja tutkimusprosessin vaiheet.	<ul style="list-style-type: none"> Kehittämispöytäselityksen vaiheet Tutkimusprosessin vaiheet
Kehittämismenetelmät	
Opiskelija osaa tunnistaa työelämälähtöisiä kehittämistarpeita.	<ul style="list-style-type: none"> Kehittämistyön käsitteet Kehittämistyön ja tutkimustoiminnan erot ja yhtäläisyydet Kehittämissaaminen osana ammatillista asiantuntijuutta
Opiskelija osaa kuvata kehittämistyön menetelmiä.	<ul style="list-style-type: none"> Kehittämistyön lähestymistavat, mm. työelämälähtöinen kehittäminen, tutkimuksellinen kehittäminen, yhteiskehittäminen Kehittämistyön menetelmät, mm. toiminnalliset, osallistavat, tutkimukselliset menetelmät
Opiskelija ymmärtää kehittämistyön tulosten käyttöönoton prosessin.	<ul style="list-style-type: none"> Kehittämistyön tulosten käyttöönotto Käyttöönottoa estävät/edistävät tekijät
Näyttöön perustuva toiminta	
Opiskelija ymmärtää näyttöön perustuvan toiminnan merkityksen käytännön työn suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.	<ul style="list-style-type: none"> Näyttöön perustuvan toiminnan historia, käsitteet ja mallit
Opiskelija osaa etsiä näyttöön perustuvaa tietoa.	<ul style="list-style-type: none"> Erialaisten tietokantojen käyttötarkoitus ja luotettavuus, ml. ammatilliset ja tutkimuksen tietokannat Hoitosuosituksien käyttö
Opiskelija ymmärtää näytön luotettavuuden ja ajantasaisuuden merkityksen käytännön työssä.	<ul style="list-style-type: none"> Näytön asteet Näytön luotettavuuden ja hyödynnettävyyden arviointi
Tutkimusmenetelmät	
Opiskelija ymmärtää tutkimuksen roolin terveydenhuollon toiminnan kehittämisessä ja arvioinnissa.	<ul style="list-style-type: none"> Tutkimuksen tavoite ja tarkoitus Tutkimuskysymyksen merkitys osana tutkimusprosessia
Opiskelija ymmärtää tutkimuksen lähestymistavat ja menetelmät.	<ul style="list-style-type: none"> Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen perusperiaatteet ja yleisimmin käytetyt menetelmät, mm. haastattelut, kyselyt, sisällönanalyysi ja tilastolliset menetelmät Kirjallisuuskatsaus tutkimusmenetelmänä

Opintosisältö 2:

Tutkimusmenetelmien perusteet

Osaamistavoite: Opiskelija ymmärtää tutkimuksen tieteelliset ja menetelmälliset perusteet (FINQF6).

OSAAMISTAVOITE	OPETUSSISÄLLÖT
Tutkimuksen eettiset ja tieteenfilosofiset lähtökohdat	
Opiskelija osaa kuvata tutkimuksen eettisiä ja tieteenfilosofisia kysymyksiä.	<ul style="list-style-type: none"> Tieteenfilosofiset lähtökohdat ja tieteelliset periaatteet Tutkimuseettiset periaatteet ja tutkijan vastuu Eettinen ennakoarviointi terveystieteissä Aineistonhallinta ja tietosuojat
Tutkimusasetelmat	
Opiskelija ymmärtää tutkimuskysymyksen muodostamisen periaatteet.	<ul style="list-style-type: none"> Tutkimuskysymyksen ja tutkimusasetelman suunnitteleminen ja laatiminen osana tutkimusprosessia
Opiskelija osaa kuvata erilaisia tutkimuksellisia lähestymistapoja.	<ul style="list-style-type: none"> Poikkileikkaus- ja pitkittäistutkimusasetelmat Laadulliset lähestymistavat ilmiöiden ymmärtämiseksi sekä merkitysten ja kokemusten tutkimiseksi sanallisen aineiston avulla Määrälliset lähestymistavat ilmiöiden kuvaamiseksi ja selittämiseksi numeerisen datan ja tilastollisten analyysien avulla Erilaiset kirjallisuuskatsaukset ja niiden käyttötarkoitukset
Aineistonkeruumenetelmät	
Opiskelija osaa kuvata erilaisia empiirisen tutkimuksen aineistonkeruumenetelmiä.	<ul style="list-style-type: none"> Menetelmäkohtaiset otantamenetelmät Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erilaiset aineistonkeruumenetelmät mm. haastattelut, havainnoinnit, kyselyt, dokumentti- ja rekisteriaineistot
Analyysimenetelmät	
Opiskelija osaa kuvata erilaisia empiirisen tutkimuksen analyysimenetelmiä.	<ul style="list-style-type: none"> Laadulliset analyysimenetelmät, mm. sisällönanalyysi, temaattinen analyysi, narratiivinen analyysi ja analyysiohjelmat Määrälliset analyysimenetelmät ja analyysiohjelmat

Opintosisältö 3:

Tutkimusmenetelmien soveltaminen

Osaamistavoite: Opiskelija osaa soveltaa ja perustella tutkimusmenetelmien valintaa ja käyttöä terveystieteellisessä tutkimuksessa (FiNQF7).

OSAAMISTAVOITE	OPETUSSISÄLLÖT
Tutkimusidean merkitys terveystieteellisessä tutkimuksessa	
Opiskelija osaa arvioida ja perustella tutkimustiedon tarvetta terveydenhuollossa.	<ul style="list-style-type: none"> • Terveydenhuollon tutkimusperustaisuus ja sen merkitys yhteiskunnassa • Tutkimusongelman ja -kysymyksen kriittinen arviointi • Tutkimuskysymysten muodostamisen työkalut (mm. PICO, PICO) ja niiden käyttö • Tutkimustieto tutkimuskysymyksen perustana
Opiskelija osaa analysoida kriittisesti tutkimukseen liittyviä eettisiä kysymyksiä.	<ul style="list-style-type: none"> • Tutkimuseettisten periaatteiden soveltaminen tutkimusprosessin eri vaiheissa
Menetelmävalinnat ja tutkimustiedon laatu terveystieteessä	
Opiskelija osaa suunnitella ja arvioida terveystieteellisen tutkimuksen menetelmävalintoja sekä niiden tuottamaa tietoa tutkimuksen ja käytännön toiminnan kannalta.	<ul style="list-style-type: none"> • Tiedon tarpeen ja luonteen kriittinen arviointi eri tutkimusmenetelmien näkökulmista • Menetelmävalinnat suhteessa tutkimuksessa tavoiteltavaan tietoon ja aineistonkeruuseen • Aineistonkeruumenetelmien monipuolinen soveltaminen (ml. digitaaliset/teknologiset) terveystieteellisessä tutkimuksessa • Tutkimusasetelmaan ja tutkimuksen tarkoitukseen soveltuvien analyysimenetelmien valinta ja perustelu
Opiskelija osaa arvioida tutkimusprosessin eri vaiheiden luotettavuutta.	<ul style="list-style-type: none"> • Menetelmäkohtaisten luotettavuus- ja arviointikriteerien soveltaminen • Tutkimustulosten yleistettävyyden ja siirrettävyyden arviointi • Tutkimusraportin laadun ja luotettavuuden arviointi

Ideasta tutkimukseksi – näyttöön perustuvan terveydenhuollon vahvistaminen (3 op) -opintojakso

- Osaamistavoitteet vastaavat FiNQF7-tasoa ja on hyödynnettävissä osana JOUSI-opintojen opintosisältöä 3.
- Tavoitteena on tukea opiskelijoiden soveltavan tutkimusosaamisen kehittymistä.
- Kohderyhmänä ovat terveysalan perustutkinto-opiskelijat ammattikorkeakoulussa ja yliopistossa.
- Näkyvillä opin.fi-palvelussa syksyllä 2026.
- MOOC-opintojakso on kehitetty JOUSI-hankkeessa ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen yhteistyönä.

Opintosisältö 4:

Tutkimusraportin laatiminen

Osaamistavoite: Tavoitteena on, että opiskelija osaa laatia opinnäytetyönä tieteellisiä periaatteita noudattavan kirjallisuuskatsauksen, sisältäen tiedekorkeakoulussa tarvittavat valmiudet kriittiseen tiedon lukemiseen, systemaattiseen tiedon hakuun ja aiemman tutkimusnäytön tiivistämiseen (FiNQF6).

OSAAMISTAVOITE	OPETUSSISÄLLÖT
Suunnitelmavaihe	
Opiskelija osaa laatia johdonmukaisen ja perustellun tutkimussuunnitelman kirjallisuuskatsaukseen.	<ul style="list-style-type: none"> • Opinnäytetyön prosessi • Tutkimuksen suunnittelun vaiheet • Tutkimussuunnitelma • Tutkimusaiheen toteutettavuus, merkitys ja tarve
Opiskelija osaa valita tutkimusaiheen kannalta tarkoituksenmukaisen kirjallisuuskatsaustyyppin.	<ul style="list-style-type: none"> • Eri kirjallisuuskatsaustyyppien tarkoitus, vahvuudet ja rajoitukset • Eettiset näkökulmat kirjallisuuskatsauksessa
Toteutusvaihe	
Opiskelija osaa laatia kirjallisuuskatsauksen teoreettisen taustan.	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjallisuuden valinta ja kriittinen arviointi • Synteesin rakentaminen
Opiskelija osaa toteuttaa systemaattisen tiedonhaun ja kirjallisuuden valinnan.	<ul style="list-style-type: none"> • Tietokantojen valinta • Hakulausekkeen rakentaminen • Hakurajauksen määrittäminen • Viitteiden mukaanotto- ja poissulkukriteereiden määrittäminen • Kirjallisuuden laadunarviointi
Opiskelija osaa analysoida aineiston tarkoituksenmukaista analyysimenetelmää hyödyntäen.	<ul style="list-style-type: none"> • Aineiston analyysimenetelmät ml. sisällönanalyysi, sisällön luokittelu, temaattinen analyysi sekä tilastolliset analyysimenetelmät
Raportointivaihe	
Opiskelija osaa kuvata tulokset.	<ul style="list-style-type: none"> • Kirjallisuuskatsauksen raportoinnin menetelmäkohtaiset tarkistuslistat • Tulosten esittäminen tekstinä, kuvioina ja/tai taulukoina
Opiskelija osaa toteuttaa opinnäytetyöprosessin hyvän tieteellisen käytännön mukaisesti.	<ul style="list-style-type: none"> • Tieteellinen kirjoittaminen • Raportoinnin rakenne • Tutkimuseettisten kysymysten ja luotettavuuden raportointi
Opiskelija osaa keskustella tutkimusaiheestaan ja tutkimusmenetelmällisistä valinnoistaan.	<ul style="list-style-type: none"> • Tieteellinen argumentaatio ja kritiikki • Tieteellinen esittäminen suullisesti ja kirjallisesti